

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 586-600/2504

พนักงานอัยการฯ นายทองดี อิศกุลโจทก์ นายเกษม รัตนาวดีจำเลย ร.ต.เกษม รัตนาวดีโจทก์ นายทองดี อิศกุลจำเลย กฎหมายลักษณะอาญา ม. 118

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 118, ป.อ. มาตรา 173, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 172, ป.อ. มาตรา 175, ป.อ. มาตรา 267, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยจ้างโจทก์ทำการก่อสร้างอาคารและจ่ายเงินให้โจทก์นำไปใช้ในการก่อสร้าง โดยให้โจทก์ออกเช็คไว้ให้เป็นประกันการก่อสร้างโดยเป็นที่เข้าใจกันว่าจะบังคับใช้ให้มีการจ่ายเงินตามเช็คได้ ต่อเมื่อได้คิดบัญชีหักทอนกันก่อน แต่ต่อมาโจทก์จำเลยผิดใจกัน จำเลยนำเช็คเข้าบัญชีธนาคารธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยก็ไปแจ้งความตำรวจหาว่าโจทก์ทำผิดอาญา โดยกู้ยืมเงินไปแล้วออกเช็คไว้ให้ไม่มีเงินพอจ่าย ทั้งนี้โดยไม่ได้คิดบัญชีกันเลยดังนี้ จำเลยมีความผิดฐานแจ้งความเท็จ ส่วนโจทก์ไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 (ประชุมใหญ่ ครั้งที่ 14/2504) คดีทั้ง 15 สำนวนนี้ ศาลอาญารวมพิจารณาพิพากษาโดยเดิมนายเกษมเป็นโจทก์ฟ้องนายทองดีเป็นจำเลยหาว่านายทองดีนำความที่รู้ว่าเป็นเท็จไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่า นายเกษมยืมเงินนายทองดีไปหลายครั้งโดยออกเช็คไว้ให้เป็นการชำระหนี้เงินยืมรวม 7 ฉบับธนาคารคืนเช็คเพราะนายเกษมไม่มีเงินในธนาคาร ซึ่งความจริงเช็ค 7 ฉบับนี้เกิดจากนายทองดีจ้างเหमानายเกษมทำการก่อสร้างที่พักตากอากาศของนายทองดี ๆ จ่ายเงินค่าก่อสร้างให้โดยให้นายเกษมออกเช็คไว้เป็นประกันการก่อสร้าง ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 118 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 172, 173, 175, 267 ต่อมานายทองดี เป็นโจทก์ฟ้องนายเกษม 7 สำนวน หาว่าออกเช็คสำนวนละ 1 ฉบับโดยมีเงินไม่พอจ่าย ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3 และนับโทษต่อ ต่อมาพนักงานอัยการได้ฟ้องนายเกษมเป็นจำเลย 7 สำนวน มีข้อหาและคำขอลงโทษอย่างเดียวกับฟ้องของนายทองดีทั้ง 7 สำนวนศาลแขวงพระนครใต้ได้สำนวนมูลฟ้องคดีที่นายเกษมและนายทองดีต่างเป็นโจทก์แล้วสั่งรับฟ้องและให้นายทองดีนำคดีไปฟ้องศาลอาญาและเห็นว่ากรณี 2 เรื่องนี้

คำพิพากษา

ควรรวมพิจารณาที่ศาลอาญาโดยคู่ความต่างยินยอม จึงส่งสำนวนที่นายเกษมเป็นโจทก์มาศาลอาญา ศาลอาญาสั่งให้โอนคดีมารวมพิจารณากันได้ศาลอาญาพิจารณาเสร็จแล้วฟังว่า นายทองดีจ้างเหมาบริษัทวรรัตนจำกัด ซึ่งนายเกษมเป็นผู้จัดการทำการก่อสร้าง ไม่พอฟังว่านายทองดีจ้างนายเกษมเป็นส่วนตัว ฉะนั้น เช็คที่นายเกษมออกให้จึงไม่ใช่เช็คประกันการก่อสร้างนายเกษมจึงมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค รวม 7 กระทง ให้จำคุก 1 ปี (ลดแล้ว) และยกฟ้องของนายเกษมนายเกษมอุทธรณ์ทุกสำนวนอัยการอุทธรณ์ขอให้เรียงกระทงและลงโทษให้หนักนายทองดีอุทธรณ์ว่าไม่ควรลดโทษให้ 1 ใน 3 ศาลอุทธรณ์ฟังว่า เช็ค 7 ฉบับนี้ นายเกษมออกให้เพื่อประกันการทำงานก่อสร้างให้นายทองดีเป็นส่วนตัว นายทองดีหาได้จ้าง

บริษัทนวิรัตน์จำกัดทำการก่อสร้างไม่ จึงลงโทษนายเกษมไม่ได้เพราะไม่มีเจตนาชำระหนี้ตามเช็ค
กั้นการแจ้งความของนายทองดีจึงเป็นความเท็จและมีความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา
118 และมาตรา 158 ซึ่งเป็นบทหนัก แต่นายเกษมโจทก์มิได้ขอ อ้างมาตรา 158 คงอ้างแต่
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 173 ซึ่งมีโทษเบากว่าแม้จะอ้างบทผิด ศาลมีอำนาจลงโทษตามบท
ที่ถูกต้องได้ แต่ต้องไม่เกินคำขอพิพากษากลับให้จำคุกนายทองดี 1 ปีตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 173ซึ่งเป็นบทหนัก ให้ยกฟ้องนายทองดีและอัยการนายทองดีและอัยการฎีกาศาลฎีกาคง
ฟังว่านายเกษมออกเช็คให้เพื่อประกันงานก่อสร้างให้นายทองดี โดยคู่กรณีเข้าใจกันดีว่าจะ
บังคับการจ่ายเงินตามเช็คได้ต่อเมื่อมีการคิดบัญชีกันแล้วระหว่างจำนวนเงินในเช็คกับค่าของงานที่
ทำเสร็จ ฉะนั้น การที่นายทองดีไปจัดการบังคับให้มีการจ่ายเงินตามเช็คโดยไม่คิดบัญชีหักทอนกัน
ก่อน จึงเป็นการว่ากล่าวเอากับเช็คโดยยังไม่มีอำนาจทำได้ การกระทำของนายเกษมจึงไม่
มีความผิดตามฟ้องของนายทองดีและอัยการส่วนฟ้องของนายเกษมนั้น เมื่อฟังข้อเท็จจริงดังกล่าว
แล้วโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า นายทองดีมีความผิดฐานแจ้งความเท็จตามกฎหมายลักษณะ
อาญา มาตรา 118 ส่วนประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 173 มิได้เป็นคุณแก่จำเลย จะลงโทษ
จำเลยตามมาตรา 173 ไม่ได้จึงพิพากษาแก้ให้ลงโทษนายทองดีจำเลยตามกฎหมายลักษณะอาญา
มาตรา 118 นอกนั้นยืน

องค์คณะ

สอาด นาวิเจริญ · สุทธิวาทนฤพุดิ · เชื้อ คงคากุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/586-600/2504>